

S t a n o v i s k o

hlavného kontrolóra obce k návrhu záverečného účtu Obce Rudník za rok 2023

V súlade s § 18 f ods. 1 pís. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. /ďalej len zákon o obecnom zriadení/ predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu Obce Rudník za rok 2023 pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve. Odborné stanovisko som spracovala na základe predloženého návrhu záverečného účtu Obce Rudník za rok 2023 a predloženej účtovnej závierky obce za rok 2023.

A. Východiská spracovania odborného stanoviska k návrhu záverečného účtu obce

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu záverečného účtu obce Rudník za rok 2023 na základe dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu záverečného účtu obce za rok 2023

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Návrh záverečného účtu obce bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákonom 597/2003 Z.z o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p zák. 369/1990 v z.n.p. a ostatnými súvisiacimi právnymi predpismi.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami Obce Rudník. Návrh záverečného účtu obce Rudník bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami obce Rudník.

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany Obce Rudník- zverejnenie návrhu záverečného účtu. V zmysle § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy má obec povinnosť návrh záverečného účtu zverejniť najmenej 15 dní pred jeho prerokovaním v obecnom zastupiteľstve, spôsobom v obci obvyklým. Obec si túto zákonnú povinnosť splnila. Návrh záverečného účtu nebol v čase vypracovania tohto stanoviska zverejnený na úradnej tabuli a webom sídle obce dňa.

1.4. Dodržanie povinnosti auditu zo strany obce.

Návrh záverečného účtu za rok 2023 v čase vypracovania stanoviska nebol overený auditorkou Ing. Teréziou Urbanovou.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu obce

Predložený návrh záverečného účtu bol vypracovaný v súlade s ustanovením § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Obsahuje údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods.3 tohto zákona v súlade s rozpočtovou klasifikáciou.

Údaje o plnení rozpočtu boli spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v zmysle opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

B. Spracovanie záverečného účtu

Obec postupovala podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovala do záverečného účtu obce. V súlade s § 16 ods.2 cit. zákona finančne usporiadala svoje hospodárenie finančných vzťahov k osobám, ktorým poskytla prostriedky zo svojho rozpočtu. Ďalej usporiadala finančné vzťahy k ŠR, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a rozpočtu VÚC. Predložený návrh záverečného účtu obce obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods.5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods.3 cit. zákona, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o podnikateľskej činnosti. Obec nie je zriaďovateľom príspevkovej organizácie. Predkladá rozpočet bez programovej štruktúry na základe uznesenia č.77 B/2021 Obecného zastupiteľstva v Rudníku.

1. Údaje o plnení rozpočtu

Finančné hospodárenie obce Rudník sa riadilo rozpočtom, ktorý bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 7.12.2021 uznesením č.77 C/2021. Rozpočet obce bol zostavený ako vyrovnaný. V priebehu roka bol upravovaný. Zmeny rozpočtu boli vykonávané v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách, o prijatých zmenách je v obci vedená evidencia. Predložené údaje o plnení rozpočtu Obce Rudník, ktoré sú súčasťou účtovnej závierky, objektívne vyjadrujú vykonané zmeny a skutočné čerpanie rozpočtu.

Hospodárenie obce po usporiadaní vzťahov k fyzickým osobám podnikateľom a právnickým osobám, ktorým obec poskytla prostriedky svojho rozpočtu bolo v roku 2023 po vylúčení účelových finančných prostriedkov a dotácií prebytkové vo výške + 78 353,74 €.

Plnenie rozpočtu obce:

Bežné príjmy	685 104,88 eur
Bežné výdavky	558 253,04 eur
Bežný rozpočet prebytok +	126 851, eur

Kapitálové príjmy	31 467,40 eur
Kapitálové výdavky	89 777,14 eur
Kapitálový rozpočet prebytok -	58 309,74 eur

Príjmové finančné operácie	89 233,45 eur
Výdavkové finančné operácie	77 421,81 eur
Rozdiel vo finančných operáciách +	9 811,64 eur

Plnenie rozpočtu s finančnými operáciami prebytok + 78 353,74 eur .

Vo výkaze FIN 1-12 bol nesprávne vykázaný prebytok hospodárenia.

Skutočný prebytok hospodárenia obec Rudník k 31.12.2023 dosiahla vo výške + 78 775,03 eur.

V priebehu roka boli vykonané 2 rozpočtové zmeny schválené uznesením obecného zastupiteľstva.

BEŽNÉ PRÍJMY

Skutočné plnenie bežných príjmov v roku 2023 bolo vo výške **685 104,88 €** čo je o 77 521,82 eur viac ako v roku 2022, kedy bežné príjmy obce dosiahli výšku 607 583,06 €. **Dosiahnuté vyššie príjmy oproti schválenému rozpočtu sú úhrada nedoplatkov na daniach o dotáciu poskytnutú na odídencov z Ukrajiny (5790 eur),dobropisy a vratky (2 597,64 eur), dofinancovanie nákladov na energie (15 896), dofinancovanie školstva a Príjem z podielových daní je nižší (19 763,66 eur).**

Vlastné príjmy sú tvorené daňovými a nedaňovými príjmami. Ostatné príjmy boli tvorené dotáciami na prenesený výkon štátnej správy a transfermi zo štátneho rozpočtu a štátnych fondov. Najpodstatnejšou časťou bežných príjmov obce je daň z príjmov fyzických osôb tzv. podielová daň zo ŠR, ktorá predstavuje 50,83 % z celkových skutočných bežných príjmov. Prognózovaný podiel na výnose PDFO pre rok 2023 vrátane zúčtovania za rok 2022 pre obec Rudník vo výške 348 266,34 eur, čo je oproti prognóze o **19 764 EUR menej.**

Daňové príjmy

Daň z majetku je tvorená daňami z nehnuteľností a to : z pozemkov
zo stavieb z bytov
nebytových priestorov

Predpis dane z nehnuteľností na rok 2023 bol 24 523 EUR. Daň z nehnuteľností na rok 2023 bola uhradená v sume 28 952 EUR. V tejto sume sú zahrnuté nedoplatky z minulých rokov.

Dane za tovary a služby predstavujú dane za špecifické služby – miestne poplatky podľa zákona o miestnych poplatkoch ako aj platného všeobecne záväzného nariadenia obce.

Predpis poplatku za komunálny odpad na rok 2023 vo výške 28 924 EUR. Skutočnosť plnenia 27 984,80 EUR.

Vývoj nedoplatkov miestnych daní a poplatkov v roku 2023 zaznamenal mierny pokles **1 299,53 eur.** Obec venuje vymáhaniu pohľadávok náležitú pozornosť, tieto vymáha vo vlastnej réžii.

Nedaňové príjmy - sú tvorené príjmami z vlastníctva majetku, z administratívnych poplatkov a platieb, z úrokov a iný nedaňový príjem.

Z nájmu bytov: Príjem z nájmu 36 bytov v nájomných bytových domoch vo vlastníctve obce Rudník. Súčasťou tejto sumy sú prostriedky fondu prevádzky údržby a opráv tvorené nájomníkmi vo výške 5 355,96 eur.(tieto sú vylúčené z prebytku hospodárenia)

Príjem z prenájmu priestorov v KD je vo výške 7 997,48 eur. Tento príjem je oproti rozpočtovanému **nižší o 2 002,52 eur.** V budove kultúrneho domu eviduje obec 3 nájomné

zmluvy, 2 na nebytové priestory, 1 nájomnú zmluvu na byt v priestoroch KD. Ostatný príjem za KD je z náhodných spoločenských akcií.

V budove ZŠ je uzatvorená nájomná zmluva na byt. Príjem z nájmov 3 587,79 eur. .

Administratívne a iné poplatky, do tejto kategórie sú zahrnuté správne poplatky, ktoré predstavujú príjmy vyberané obcou v zmysle platných právnych predpisov. Patria sem správne poplatky vyberané za overovanie listín, za vydanie rybárskych lístkov, správne poplatky v zmysle stavebného zákona iné správne poplatky, za odpadové nádoby, separovaný zber a miestny rozhlas v zmysle platných cenníkov vydaných obcou a preddavkové platby nájomníkov. Poplatky vyberané v zmysle platných VZN obce na čiastočnú úhradu nákladov v MŠ a ŠKD.

Príjem za ťažbu dreva na rok 2023 vo výške 24 941,74 eur.

Príjmy z dobropisov sú prostriedky obce z preplatiek za elektrickú energiu a plyn a vratky vo výške 2 679,62 eur. Úroky na bankových účtoch celkové plnenie na tejto položke dosiahlo výšku 31,42 eur. Nízke úročenie zo strany bánk.

Granty transfery a dotácie

Jedná sa o granty a transfery účelovo viazané, ktoré boli použité v súlade s ich účelom.

Transfery

ZŠ: Normatívne príspevky na prenesený výkon samosprávy vo výške 69 618 eur čo je viac ako bolo plánované po poslednej úprave rozpočtu..

Nenormatívne príspevky na vzd. poukazy, doprava, učebnice, strava, MŠ

Nevšedné podoby prútia, strava zadarmo, dotácie pre odíedencov z Ukrajiny a DHZ.

Dotácie pre obec na prenesený výkon štátnej správy a podpora na zmiernenie inflácie.

BEŽNÉ VÝDAVKY

Zdrojom krytia bežných výdavkov boli v schválenom rozpočte tak vlastné príjmy obce ako aj prostriedky ŠR.

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov v roku 2023 je vo výške 558 253,04 eur čo je na o 54 467,33 eur viac ako v roku 2022. Takýto nárast bol aj v roku 2022 z dôvodu neustáleho zvyšovania mzdových výdavkov.

Najvyšší objem finančných prostriedkov je čerpaný na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania spolu vo výške **107 886, eur** čo je Na úrovni roka 2022 .

Tovary a služby sú bežné výdavky obce, ktorými sa zabezpečuje každodenná prevádzka obecného úradu vo výške **21 141,39 eur** čo je menej o 10625 eur oproti roku minulému.

V roku 2023 boli obci poskytnuté finančné prostriedky zo ŠR na voľby . Poskytnuté finančné prostriedky obec zúčtovala v zmysle pokynov MV SR.

Členské príspevky uhradila obec nasledovným organizáciám MAS,ZMOS,RZMOSP.

Požiarna ochrana 10 131,24 eur

Výdavky boli rozpočtované vo výške 5 600 eur vlastné zdroje obce 7 131,24 eur a 3000 eur dotácia. Výdavky zvýšené z dôvodu opravy hasičskej striekačky vo výške 4930 eur.

Cestná doprava 3 822,57 eur

Výdavky na údržbu MK boli rozpočtované vo výške 6 500 eur.

Nakladanie s odpadom 30 470,07 eur.

Zber, preprava, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu. Výdavky za uloženie odpadu, ktoré sú výdavkom obce, boli rozpočtované vo výške 40 000 eur.

Nakladanie s odpadovými vodami 6 465,33 eur

Náklady budú vyúčtované jednotlivým užívateľom ČOV.

Verejné osvetlenia 18 239,71 eur

Prevádzkovanie, údržbu verejného osvetlenia v obci náklady sú na úrovni roku

2022. **Odporúčam zrealizovať rekonštrukciu VO podľa vykonaného auditu VO, aby sa znížili náklady na energie.**

Ochrana životného prostredia 6 171,77 eur

Výdavky na údržbu cintorínov vo výške 3 303,55 eur a na vývoz odpadových vôd 2868,22 eur sú na úrovni roka 2022.

Údržba miestneho rozhlasu 1 766,29 eur

Výdavky boli rozpočtované na 1200 eur plnenie je o 566,29 eur vyššie v dôsledku nepredvídateľnej poruchy.

Kultúrne služby KD vo výške 21 879,15 eur

Oproti rozpočtovaným nákladom menej o 11757 eur, z dôvodu nerealizovania plánovanej opravy a rekonštrukcie v KD.

Predprimárne vzdelávanie vo výške 114 862,18 eur s bežnou starostlivosťou (materské školy+ ŠJ) Predškolská výchova detí (stav k 15.9.2022 – 28 prijatých detí) bola poskytovaná prostredníctvom MŠ. Na jej zabezpečenie bolo v roku 2023 schválených 148 001 eur (vrátane ŠJ). Najvyšší objem finančných prostriedkov bol čerpaný na osobné výdavky – mzdy a poistenia.

Základná škola v roku 2023 priebežne čerpala normatívne a nenormatívne finančné prostriedky, príspevky rodičov na ŠKD a dotáciu v zmysle VZN obce Rudník.

Obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN o poskytovaní dotácií vo výške 832 eur.

KAPITÁLOVÉ PRÍJMY A VÝDAVKY

Kapitálové príjmy boli v r. 2023 vo výške 31 467,40 € z predaja prebytočného hnutel'ného a nehnuteľného majetku a z refundácie kapitálového transferu z minulých rokov.

V schválenom rozpočte na rok 2023 bolo rátané s príjmom z dotácie na projekty Odpadové hospodárstvo vo výške 150 000 eur a zníženie energetickej náročnosti KD vo výške 133 923 eur- obec nebola úspešná tak ako v rokoch predchádzajúcich .

Kapitálové výdavky boli v r.2023 vo výške 89 777,14 €.

Z rezervného fondu obce bola realizovaná rekonštrukcia MK vo výške 84 487, VO (uhradená len časť) a rekonštrukcia posilňovne.

V roku 2023 **sa nerealizovali** investičné akcie vo výške

- projekt nakladanie s odpadmi v projekty vo výške 162 500 eur

- rekonštrukcia vykurovania v KD vo výške 140 619 eur
- rekonštrukcia posilňovňa – nebola v roku 2023 dokončená
- rekonštrukcia VO , výmena lúčp

Vzniknutý **schodok kapitálového rozpočtu** je krytý použitým rezervného fondu.

FINANČNÉ OPERÁCIE

Príjmové finančné operácie vo výške 87 233,45 eur tvoria prostriedky fondu opráv a údržby, nevyčerpané prostriedky z predchádzajúcich rokov a prostriedky rezervného fondu..

Výdavkové finančné operácie vo výške 77 421,81 eur tvoria splátky istiny úverov oproti rokom predchádzajúcim zaznamenali nárast , lebo obec spláca dva investičné úvery .

Záverečný účet obsahuje bežný a kapitálový rozpočet v členení na príjmy a výdavky a finančné operácie. V rozpočte sú vyjadrené finančné vzťahy k ŠR-podiely na daniach v správe štátu, dotácie na financovanie prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom, finančné vzťahy k právnickým osobám v obci a k obyvateľom obce, vyplývajúce zo VZN obce a zo zmlúv.

Podľa predloženého návrhu záverečného účtu dosiahla obec Rudník prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2023 vo výške

78 353,74 EUR

Z prebytku rozpočtu obce pri jeho vysporiadaní podľa § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v zn. n . p. sa vylučujú nevyčerpané prostriedky účelovo určené vo výške 26 003,82 € .

Výška finančných prostriedkov určených na tvorbu rezervného fondu je

52 771,21 €

2.Bilancia aktív a pasív

Zostatková hodnota dlhodobého nehmotného a hmotného majetku klesla, majetok obce k 31.12.2023 je vyčíslený v účtovnej zostatkovej hodnote aktíva – majetok vo výške 4 580 293,43 € (stav k 1.1. 2022 4 621 313,41 eur) jeho trhovú hodnotu je však vyššia.

Na bankových účtoch obce je podľa Bilancie aktív a pasív Obce Rudník k 31.12.2023 suma 189 778,02 € čo je zhruba na úrovni roka predchádzajúceho . Na účte sú aj nevyčerpané účelovo určené prostriedky -fond opráv, SF, finančné zábezpeky, depozit zamestnancov, nevyčerpané dotácie a ŠJ a rezervný fond obce .

Krátkodobé pohľadávky **zaznamenali nárast oproti roku 2022 o 2 119,30 €**. Je potrebné klásť väčší dôraz na ich vymáhanie . Na strane pasív tvoria najväčšiu položku vlastné imanie – výsledok hospodárenia 2 231 507,31 €, zvyšok tvoria záväzky vo výške 776 797,84 €, z toho najvyššie sú dlhodobé v celkovej sume 558 618,12 €. Dlhodobé záväzky a bankové úvery sa v r.2023 znížili o splátky úveru.

Ostatné záväzky vyplývajú z miezd zamestnancov za mesiac december, odvody do Sociálnej poisťovne, zdravotných poisťovní, dodávateľom. **Obec neeviduje žiadne záväzky po lehote splatnosti.**

Vývoj pohľadávok a záväzkov (krátkodobých)

(v €)	31.12. 2017	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022	31.12. 2023
Pohľadávky	21 291	8 610	9 966	7 673	10 522	11 377	13 496
Záväzky	44 012	166 287	111 450	81 768	88 486	85 486	84 120

3. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Obec Rudník má uzatvorené nasledovné úvery:

- ŠFRB SR – Výstavba náj.bytov 16 b.j. č.303/944/2005 – uzatv.zmluva 514 273,39 €
- zostatok k 31.12.2023 198 000,59€

- ŠFRB SR – Výstavba náj.bytov 8BD-B č.303/806/2008-uzatv.zmluva 320 952,00 €
- zostatok k 31.12.2023 174 529,15€

- ŠFRB SR – Výstavba náj.bytov 8BD-A č.303/406/2009-uzatv.zmluva 332 651,52 €
- zostatok k 31.12.2023 184 946,90 €

Splátka úrokov a istiny zo splácania úveru zaťažujú bežný rozpočet vo výške 85 807,94 eur. Úver SLSP uzatvorený v roku 2020 splatnosť do roku 31.12.2025 k 31.12.2023 nesplatená čiastka úveru 39 988,00 eur.

Bezúročná návratná finančná výpomoc s odkladom splátok do roku 2024 vo výške 16 153 eur bola v plnej výške odpustená.

Úver SLSP uzatvorený v roku 2021 splatnosť do 31.12.2027 nesplatená čiastka k 31.12.2023 vo výške 79 996,00 eur.

Stav nesplatených bankových úverov k 31.12.2023 je 119 984 eur.

4. Prehľad o poskytnutých zárukách a podnikateľskej činnosti

Obec v roku 2023 neposkytla žiadne záruky.

Obec v roku 2023 vykonávala podnikateľskú činnosť v oblasti lesníctva. Podľa prehľadu nákladov a výnosov je podnikateľská činnosť obce zisková. Dosiachnutý zisk je vo výške 131,70 eur.

C. Záver

Návrh záverečného účtu obce Rudník za rok 2023 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa tohto zákona. Návrh záverečného účtu obce Rudník za rok 2023 v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a v súlade s ustanovením § 16 ods. 9 zákona č. 583/2004 Zb. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol zverejnený najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým pred prerokovaním v obecnom zastupiteľstve. Riadna účtovná závierka za rok 2023 a hospodárenie obce za rok 2023 v súlade s § 9 ods. 4 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy boli overené audítorom.

V zmysle § 16 ods. 10 zákona č. 583/2004 Zb. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, odporúčam obecnému zastupiteľstvu uzatvoriť prerokovanie návrhu záverečného účtu Obce Rudník za rok 2023 výrokom

celoročné hospodárenie schvaľuje bez výhrad.

V Rudníku dňa : 23. 5. 2024

Jarmila Konečnicková
kontrolór obce

